

veertig naar Nederland terugkeren en van hen zijn nadien nog vijf tengevolge van hun ontberingen bezweken.

★

Gelijk vermeld, had Fullriede bevel gekregen, heel Putten met uitzondering van de openbare gebouwen, de woningen van Duitsgezinden en de boerderij waar *Leutnant* Sommer hulp had gevonden, in brand te steken. Dat bevel ging hem veel te ver en in zijn streven het te beperken, werd hij gesteund door de in Putten aanwezige Nederlandse politiekrachten. Het in brand steken zou geschieden door militairen van Fullriede's regiment; dezen moesten natuurlijk weten, welke huizen gespaard moesten worden. Op die huizen werden in het Duits gestelde briefjes geplakt en het schijnt dat de politie al in de nacht van zondag op maandag veel van die briefjes eigener beweging op tal van huizen heeft aangebracht, daarbij geholpen door de omstandigheid dat een flink aantal van Fullriede's militairen stomdronken was; zij hadden namelijk de wijnkelder geplunderd van een restaurant dat in vlammen zou opgaan. Intussen was het ook Fullriede's bedoeling, de verwoesting zo uit te voeren dat wie Putten op de straatweg Nijkerk—Harderwijk passeerde, de indruk zou krijgen dat vrijwel het gehele dorp (Fullriede liet het plattelandsgedeelte van de gemeente met rust) een puinhoop was geworden terwijl dat in werkelijkheid niet het geval zou zijn. Hij liet huizen opblazen en in brand steken die aan de genoemde straatweg, aan enkele andere hoofdwegen en op hoeken van straten waren gelegen; bij elkaar werden 105 panden verwoest — nog iets meer dan hij zelf had bepaald.

In de loop van de middag (de eerste huizen gingen om vijf uur de lucht in) werd hij aangesproken door een bijna veertigjarige inwonster die hem zei dat zij met het oog op haar bij haar inwonende bejaarde moeder graag verlof kreeg in Putten te blijven. Fullriede ging met haar haar woning binnen. 'Binnengekomen', zo verklaarde zij in mei '48 tijdens zijn proces,

'zag hij direct in welk milieu hij gekomen was, want er hing en stond een ware portretgalerij van het koninklijk huis en van mijn man die marine-officier is, alsook van mijn broers in uniform. Bovendien hingen er twee landkaarten, waarop de fronten met rode vlaggetjes tot op de laatste dag waren bijgehouden. Fullriede ging naar mijn moeder toe, die inmiddels ook thuisgekomen was en zat te huilen. 'Huil maar niet, moedertje', zei hij, 'ik kan wel huilen.' Tegen mijn